

ПОВОДОМ ТРИ ДЕЛА

Ова година је једна од оних које нису просто календарске. Када прелиставам свој књижевни календар, могу да видим неколико таквих година.

Има их десетак за ових седам деценија: 1969, 1975, 1980, 1990... а посебне су 1992. када сам објавио *Присјуту у каји и семе* и добио три награде: *Бора Сјанковић*, *Сјанислав Винавер* и листа *Борба*; 1995. када сам објавио *Изабрана дела* у седам књига; 2002. када сам у истим корицама објавио *ТБЦ* (пет романа у седам зглобова), а поред тога још и *Дневник о Београду* на српском и енглеском, *Најлепше приповејке* у избору М. Тешића и полемичку *Суданију*; 2005. када сам у *Делима* објавио *Сјаре и нове ѓодове* и *Ђердан од дивана*, а онда још и *О дуду и ѓробу* и *Хиљаду и једну реч*, као добитник награде *Тодор Манојловић*; 2007. када сам објавио *Писма српским љисцима*, треће коначно издање *Азбучника љридева*, а приде и *Сабране љриповејке* за које сам добио награду *Вељкова ѓолубица*.

Ове године, 13. у трећем миленијуму, а и њу обашка памти моја библиографија, објавио сам десети роман *Барон из шараѓа*, записе *Милош*, *Црњански* и добио први *СД Дела МЈВ*. О роману и записима ће свој суд рећи читаоци и тумачи, а ја знам да сам ставио тачку на свој књижевни рад кад сам све „спаковао” на диск. Сви моји романи, приче, записи и остало, све што сам писао пола века стаје на педесетак мегабајта. Тридесет и три књиге. Само Бог зна шта ће за наше потомке значити реч *књиѓа*, електроника се шири као епидемија. Све је већ данас на екранима, у таблицама. Свет постаје све већи контејнер, лавиринт или тамни вилајет. Сви знају причу о тумарању по вилајету на крају света: кају се и они који су напунили ѓепове и они који су изашли празних шака.

Шта, зашто и како ће наши потомци читати сутра, која дела предака ће њима бити важна, какву историју књижевности ће поново морати да пишу – на та питања ми данас немамо одговоре.

У савремености значај и популарност су често на два краја, али и као надувани балони. Давно сам рекао да их не треба бу-

шити иглом или цигаретом, довољно је развезати машлију или петљу. Ако то не урадимо ми, одрадиће време.

Поводом три моја дела, са којима сам данас ушао у Француску 7, могу једино да кажем: 1. како никад писањем нисам био тако задовољан као кад сам ставио последњу тачку на роман *Барон из шараџа*; 2. дуг који ме прати од смрти Милоша Црњанског вратио сам кад сам распоредио запете по књизи њему у част; и 3. било ми је потребно више од десет година да добијем први CD са осамдесет и шест „одредница”, тј. прилога.

Три дела објављена ове просте године чине да она за мене постане троступна, словом и бајтовима обележена у библиографском календару.

ПС. Када бисмо у помоћ призвали „мајку статистику” и проговорили језиком бројки, онда би опис шта садржи CD *Дела МЈВ* изгледао овако:

Укупно има 86 прилога, са више од двадесет милиона знакова: 11 романа, 7 књига приповедака, 3 књиге поезије, 7 књига записа, 10 осталих књига, 3 зборника, 3 студије, 3 библиографије, 19 прилога критичара, 1 албум, 1 архива, 1 тв-филм, 2 радио драме и 2 моје монтаже.

Укупно има 11.320 страна, а од тога на 8.466 су моји радови, а на 2.854 су текстови критичара Или овако: на 2.454 су романи, на 1.126 приповетке, на 1.688 записи и на 2.384 остало. Критичких текстова има 1.596 у зборницима и студијама, а 1.258 страна нема у књигама.

(Говорено на Трибини УКС, у Француској 7, у Београду, 16. децембра 2013. године)